

PROF. DR. AHMET BURAN

Elazığ ilinin Keban ilçesine bağlı Aşağıçakmak köyünde doğan Ahmet Buran, ilk tahsilini köyünde, orta okul ve lise tahsilini ise Elazığ'da, Elazığ Orta Okulu, Atatürk Lisesi ve Elazığ Lisesinde okuyarak tamamlamıştır. 1980 yılında girdiği Fırat Üniversitesi Edebiyat (Fen-Edebiyat) Fakültesinden 1984 yılında mezun olmuş, aynı yılın Ekim ayında, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsünün açtığı yüksek lisans imtihanını kazanarak Türk Dili Anabilim Dalında yüksek lisansa başlamıştır.. Bu arada Fırat Üniversitesinde Türkçe derslerini okutmak üzere Üniversite Senatosunca dışarıdan ücretli öğretim elemanı olarak Türkçe Bölümünde görevlendirilmiştir.

Temmuz 1985 tarihinde Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde açılan Araştırma Görevliliği sınavını kazanarak 15 Kasım 1985 tarihinde Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaya başlamıştır.

1984 yılında başladığı yüksek lisans çalışmasını *Keban, Baskil ve Ağın Yöresi Ağızları* adlı tezle, 1986 yılında başladığı doktora çalışmasını ise, Prof. Dr. Tuncer Gülensoy'un yönetiminde hazırladığı *Anadolu Ağızlarında İsim Çekim Ekleri* adlı tez ile 1989 yılında tamamlamıştır.

1990 yılı Kasım ayında Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne Yard. Doç. Dr. olarak atanan Ahmet Buran, 15 Ekim 1992-15 Aralık 1992 tarihleri arasında Burdur ilinde vatani görevini yapmış ve 13 Ekim 1995 tarihinde Doçent, 2001 yılında da Profesör olmuştur.

1995-1997 Yılları arasında F. Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığı; 1995-2003 yılları arasında Fırat Üniversitesi Dil Eğitim Öğretim ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü; 1997-2000 yılları arasında, F. Ü. Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğü; 2000-2003 yılları arasında F. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü görevlerinde bulunan Prof. Dr. Ahmet BURAN, 2003-2005 yılları arasında, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde Türkoloji Bölümü Başkanı olarak görev yapmıştır.

12 kitabı bulunan Prof. Dr. Ahmet BURAN, yurt içi ve yurt dışında çok sayıda bilimsel toplantıya katılmış, bildiriler sunmuş, makaleler yayınlamıştır. Yeni Türk Dili Anabilim dalı öğretim üyesi olan BURAN, Ağız Araştırmaları(dialektoloji), Eski Anadolu Türkçesi ve Çağdaş Türk Lehçeleri üzerine yaptığı çalışmalarla tanınmaktadır.

İLESAM (Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği) üyesi olan Prof. Dr. Ahmet BURAN evli ve iki çocuk babasıdır.

2. YAYINLAR

A. Kitaplar

1. **Doğu ve Güneydoğu Anadolu Üzerine Araştırmalar(Ağızlar)**, Bogaziçi Yay. Ankara 1992, 175 s.

2. **Tunceli Yöresi Ağızlarından Derlemeler** (Prof.Dr.T.Gülensoy ile), Boğaziçi Yay., İstanbul 1992, 188 s.

3. **Karşılaştırmalı Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü**(Türkiye T.-Azerbaycan T.- Rusça-İngilizce) (Prof. Dr.Alaeddin Mehmedoğlu ve Hatice Alaeddin Kızı ile), Nil Yay., İzmir 1994, 231 s.
4. **Elazığ Yöresi Ağızlarından Derlemeler-I**, (Prof. Dr.T. Gülensoy ile), Türk Dil Kurumu Yay., Ankara 1994, 239 s.
5. **Tuncer Gülensoy Armağanı** (Editörlük), Kayseri, 1995, XXXVIII + 395 s.
6. **Anadolu Ağızlarında İsim Çekim(Hal) Ekleri**, TDK. Yay. Ankara 1996, XVII+ 326
7. **Keban, Baskil ve Ağın Yöresi Ağızları**, TDK. Yay., Ankara 1997, XIV + 209 s.
8. **Çağdaş Türk Lehçeleri**, (Ercan Alkaya ile), TISAV Yay.(1.baskı) Elazığ 1999, XVII + 427 s
9. **Elazığ İli Ağızları** (Şerife Oğraş ile), Elazığ 2003
10. **Harput'tan Hazar'a Elazığlı Şairler**, Elazığ belediyesi yay. Elazığ 2006 (Doç. Dr. Ali Yıldırım ve Y. Doç. Dr. Tarık Özcan ile)
11. **Nimri Dede, Hayatı ve Şiirleri**, Manas Yay. Elazığ 2006
12. **Mehmet Bedri Yücesu, Hayatı ve Şiirleri**, ManasYay. Elazığ 2006 (Ali Yıldırım ile)

B. Makaleler

1. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Yaşayan Dede Korkut Hikâyeleri: Deli Dumrul'un Keban Rivayeti, **Erciyes**, (86), Şubat 1985, s.22-25
2. Doğu Anadolu Ağızları Üzerine Bir İnceleme, **Türk Kültürü**, (265), Mayıs 1985, s. 359-365
3. Keban ve Baskil Yörelerinden Derlenen Efsaneler, **Türk Folklorundan Derlemeler** 86/1, MIFAD Yay., Ankara 1986, s. 31-38
4. Eski Türk Gelenek ve Göreneklerinin Fırat Havzasındaki İzleri, **Belgelerle Türk Tarihi Dergisi**, (12), Şubat 1986, s. 43-48
5. Bir Etimolojik Sözlük Denemesi, **Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi**, (45), Aralık 1986, s. 213-216
6. Doğu Anadolu Ağızlarının Kelime Hazinesi , **Belgelerle Türk Tarihi Dergisi**, (33), 1987, s. 44-50
7. Keban, Baskil ve Ağın Yöresi Ağızları , **F.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi**, C.1, (2), 1987, s. 47-71

8. Elazığ İl Halk Kütüphanesindeki Yazma Eserler, F.Ü. **Fırat Havzası Yazma Eserler Sempozyumu, (5-6 Mayıs 1986-Elazığ), Bildiriler**, Elazığ 1987, s. 177-182
9. Dede Korkut Hikayelerinin Doğu Anadolu Varyantları , F.Ü., **Sultan Baba ve Köroğlu Sempozyumu**, (3 Kasım 1986-Tunceli) Bildiriler, Elazığ 1987, s. 35-39
10. Fırat Üniversitesi, Edebiyat(Fen-Edebiyat) Fakültesi ve Sosyal Bilimler Enstitüsünde Yapılan Doktora ve Yüksek Lisans Tezleri ile Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Yapılan Mezuniyet Tezleri, F.Ü., **Sosyal Bilimler Dergisi,C.2, (.1)**, 1988
11. Fırat Havzasında Yağmur Duası ve “YADA” taşı , F.Ü. **Fırat Havzası II. Folklor ve Etnografya Sempozyumu,(5-7 Kasım 1987-Elazığ) Bildiriler**, Elazığ 1989, s. 63-71
12. Kütahya ve Yöresi Ağızları, **Erciyes**, (142), 1989, s.14-15
13. Fırat Havzasında Türk boyları ve Bölge Ağızlarının Tabakalaşması, **Türk Milli Bütünlüğü İçinde Doğu ve Güneydoğu Anadolu Sempozyumu,(23 Mart 1990-Kayseri)**, Bildirileri, Kayseri 1990, s. 239-245
14. Anadolu Ağızlarında Yaşayan YUNUS , **Milli Kültür, Yunus Emre Özel Sayısı**, (80), Ocak 1991, s.89-92
15. Kayseri'de Halk Takvimi E. Ü. **Erciyes Yöresi I. Folklor, Halk Edebiyatı ve Etnografya Sempozyumu , (3-5 Mayıs 1990-Kayseri) Bildirileri**, Kayseri 1991, s. 347-352
16. Yunus'un Yetiştği Sosyal Zemin , **NİLÜFER**, (.4), Elazığ 1991, s.11-14
17. Yazı Dilinin Tarihi Gelişimi İçinde Türk Şivelerinin Ortaya Çıkışı ve Azeri Türkçesi Örneği, **Savunma Hizmetleri Ve Koordinasyonu Dergisi**, (10), s.10-12, 1992
18. Yunus'ta Hayvan Adları ve Fonksiyonları, **Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi**, (80), Ekim 1992, s.167-194
19. Türklüğün ve Türk Dilinin Bütünlüğü Açısından TÜRKÇE Adı Üzerine Bir Değerlendirme, **Türk Yurdu**, (.414), Nisan 1993 s. 26-27
20. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun Dil Atlası Yapıldı, **Parlamentar**, (17), Eylül 1993
21. Mehmet Akif'in Dil İle İlgili Görüşleri, **ILTÖRE**, (.3), Ocak 1995, s. 22-25
22. Anadolu Ağızlarında İsim Hâl Ekleri , **Prof. Dr. Tuncer Gülensoy Armağanı**, Kayseri 1995, s. 164-173
23. Derleme Sözlüğü'ne Katkılar, **Türk Dili**(535), Temmuz 1996, s. 38-43
24. -Ik Ekinin Anadolu Ağızlarında Kullanılışı, **TDAY- Belleten 1994**, Ankara 1996, s.11-18
25. Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması, **Türk Dili** (542), Şubat 1997, s.233-237

26. Türk Asrı İçin Önce Türkçe Asrı Gerekir , **Yeni Türkiye** (Türk Dünyası Özel Sayısı), Mayıs- Haziran 1997, (15), s.212-216
27. Atatürk ve Türk Dili , **Türk Yurdu**, S.120 (480),Ağustos 1997, s. 29-32
28. Türkçede Kelimelerin Ekleşmesi ve Eklerin Kökeni, **3. Uluslar Arası Türk Dil Kurultayı** ; 1996, TDK Yay., **Bildiriler**, Ankara 1999, s.207-214
29. Anadolu (Türkiye Türkçesi) Ağzlarının Karşılaştırmalı İncelemesi ve Bu Konu İle ilgili Sorunlar, **Ağız Araştırmaları Bilgi Şöleni**(9 Mayıs 1997), TDK Yay., Ankara 1999, s. 89-91
30. Dil - Kültür Bağlamında Güneydoğu Sorunu, **Cumhuriyetin 75. Yılında Doğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu** (17 -19 Aralık 1998) Bildirileri, Elazığ 1999, s.371-376
31. Türkçede İsim Çekim Ekleri , **Türk Gramerinin Sorunları - II**, TDK Yay., Ankara 1999, s. 263-278
32. Harput'ta Son Osmanlı: Mehmet Bedri Yücesu, **Dünü ve Bugünüyle Harput Sempozyumu Bildirileri-I**, Elazığ 1999, s. 53-77
33. Gakgo / Gakgoş Kelimesinin Kökeni ve Anlamı, **Türk Dili**, (578), Şubat 2000, s.173-178
34. Yabancı Diller Karşısında Türkçe, **Türk Yurdu**, Şubat-Mart 2001, s.79-82
35. Yemen Elması ve Doğu Cephesinden Bir Mektup, **Savaşın Mağdurları, Öksüzler ve Yetimler Sempozyumu**, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırma Merkezi, İstanbul. **Bildiriler** 2002, s.
36. Dil ve Edebiyat, **Bizim Külliye**, S. 12, Elazığ 2002, s. 8-11
37. Söz Ola Kese Savaşı, **Bizim Külliye** S. 13 Elazığ 2002, s. 6-10
38. Konuşma Dili Yazı Dili İlişkileri ve Derleme Faaliyetleri, **Türkbilig**, Ankara 2002/4, s. 97-104
39. Türkiye'de Standart Dil Yaratma Çabaları ve Kürtçe, **Muzaffer Özdağ Armağanı**, C. 4. 2003,
40. The Role Of Kyrgyz and Russian Languages in Political Realities of Kyrgyzistan, **Dialogue** (Berween Civil Society and Government in Kyrgyzistan), January 2004, s.30 (dil tartışmasında bir bölüm)
41. Kırgız Tili Söylönböy Kalsa Ölot, **Zaman Kırgıztan**, 2 Aprel , 2004 Cıl, s. 19
42. Türkçe Saatnameler ve Hibetullah İbni İbrahimin Saatnamesi, **Jurnal of Turkic Civilization Studies**, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, No 1 / 2004, s.263-281
43. Konuşma Dili-Yazı Dili İlişkileri ve Cumhuriyet Devrinde Yazı Dilinin Ağızlardan Aldığı Kelimeler Üzerine Bir Değerlendirme, **Zeynep Korkmaz Armağanı**, TDK yay. Ankara

2004, s. 80-102

44. Karma Diller, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, **Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı 13, 2005, s. 79-87

45. Kırgızistan'daki Dillerin Bugünü ve Geleceği, **Türk Yurdu**, Sayı 216, Ağustos 2005, s. 31-32

46. Türk Tilderinde “Mayram” Sözü'nün Manilik Çöyrösü Cana Tekteştik Baylanışı, **Til Cana Kotormo**, Cilt 1 /2005, s.38-40 (Çin/ Uygur Özerk Bölgesi)

47. Kelime, Kavran Alanı ve Kelime Ailesi Bakımından Türkçede Bayram, **Prof. Dr. Saim Sakaoglu'na Armağan**, Konya 2006, s. 599-608

48. Karma Diller ve İki Örnek: Klasik Osmanlıca ve Kürtçe, **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S. 20, Kayseri 2006/1, s. 19-35

C. Bildiriler

1. Eski Türk Gelenek ve Göreneklerinin Fırat Havzasındaki İzleri, **Fırat Havzası Folklor ve Etnografya sempozyumu**, Fırat Üniversitesi (24-27 Ekim 1985-Elazığ)

2. Elazığ İl Halk Kütüphanesindeki yazma eserler, **Fırat Havzası Yazma Eserler Sempozyumu**, Fırat Üniversitesi (5-6 Mayıs 1986-Elazığ)

3. Dede Korkut Hikayelerinin Doğu Anadolu Varyantları, **Sultan Baba Sempozyumu**, Fırat Üniversitesi, (Ekim 1987-Tunceli)

4. Fırat Havzasında Yağmur Duası ve “YADA” Taşı, **Fırat Havzası II. Folklor ve Etnografya Sempozyumu**, Fırat Üniversitesi (5-7 Kasım 1987)

5. Mehmet Akif Ersoy'un Dil Hakkındaki Görüşleri, **Mehmet Akif Ersoy Paneli**, (27 Aralık 1989 Elazığ/Sivrice)

6. Yunus Emre'nin Yetiştigi Sosyal Zemin,**Yunus Emre Paneli**, Fırat Üniversitesi (1 Mart 1990-Elazığ)

7. Doğu Anadolu Ağızlarında Kelimelerin Oluşması ve Yapısı Üzerine Bir Deneme, **Doğu Meselesi Sempozyumu**, Yeni Düşünce Gazetesi(3-4 Mart 1990-Ankara)

8. Fırat Havzasında Türk Boyları ve Bölge Ağızlarının Tabakalaşması, **Türk Milli Bütünlüğü İçinde Doğu ve Güneydoğu Anadolu Sempozyumu**, Erciyes Üniversitesi, (23 Mart 1990-Kayseri)

9. Kayseri'de Halk Takvimi, **Erciyes Yöresi I. Folklor Halk Edebiyatı ve Etnoğrafya Sempozyumu**. Erciyes Üniversitesi (3-5 Mayıs 1990)

10. Türklüğün ve Türk Dilinin Bütünlüğü Açısından TÜRKÇE Adı Üzerine Bir Değerlendirme **Türk Dünyasının Sosyal-Kültürel ve Ekonomik İlişkileri Kurultayı**, Erciyes Üniversitesi, (23-25 Ekim 1991-Kayseri)
11. Mevlana ve Döneminin Türk Dili Bakımından Değerlendirilmesi, **Mevlana Paneli**, (18 Aralık 1991-Elazığ/Sivrice)
12. Türk Dilinin Tarihi Gelişimi İçinde Şivelerin Ortaya Çıkışı ve Azeri Türkçesi Örneği, **Dünyadaki Gelişmeler ve Türk Cumhuriyetleri Paneli**, Fırat Üniversitesi (23 Aralık 1991-Elazığ)
13. Türkçede Isim Çekim Ekleri, **Türk Gramerinin Sorunları-II**, (6 Nisan 1996- TDK - Ankara)
14. Türkçede Kelimelerin Ekleşmesi ve Eklerin Kökeni, **3. Uluslar Arası Türk Dili Kurultayı**, (23-27 Eylül 1996) Türk Dil Kurumu, Türkiye-Ankara
15. Atatürk ve Türk Dili, **On Kasım Atatürk'ü Anma Toplantısı** (10 Kasım 1996- Fırat Üniversitesi -Elazığ)
16. Anadolu(Türkiye Türkçesi) Ağızlarının Karşılaştırmalı İncelemesi ve Bu Konu İle İlgili Sorunlar, **Ağız Araştırmaları Bilgi Şöleni** (9 Mayıs 1997-TDK Ankara)
17. Türk Edebiyatında Saatnameler ve Hibetullah ibni İbrahim'in Saatnaması, **9. Milli Türkoloji Kongresi** (15-19 Eylül 1997-İstanbul)
18. Dil-Kimlik İlişkisi, **Türkiye Ortadoğu ve Kuzey Irak İlişkileri Sempozyumu** (21-23 Nisan 1998-Alanya)
19. Dil-Kültür Bağlamında Güneydoğu Sorunu, **Karakeçili 4. Uluslar Arası Kültür Şenliği**, (18-20 Eylül 1998) Türkiye **Kırıkkale/ Karakeçili**
20. Harput'ta Son Osmanlı: Mehmet Bedri Yücesu, **Dünü ve Bugünüyle Harput ve Çevresi Sempozyumu**(24-27 Eylül 1998-Elazığ)
21. Türkiye Türkçesinin Sesbilgisi ile İlgili Sorunları, **Türk Gramerinin Sorunları** (Türk Dil Kurumu, 27 Kasım 1998-Ankara)
22. Dil-Kimlik Bağlamında Güneydoğu Sorunu, **Doğu Anadolu'da Huzur ve Güvenlik Sempozyumu**(17-19 Aralık 1998-Elazığ)
23. Türkçede ve Türkiye Türkçesi Ağızlarında ş / s Meselesi,. **4. Uluslar Arası Türk Dili Kurultayı** (24-29 Eylül 2000) Türk Dil Kurumu, Türkiye-Çeşme/**Izmir**
24. Yemen Elması ve Doğu Cephesinden Bir Mektup, **Uluslar Arası Savaş Çocukları, Öksüzler ve Yetimler Sempozyumu**, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırma Merkezi, İstanbul. **Bildiriler** 2003, s. 239-244

25. Kavram Alanı-Kelime Ailesi İlişkileri Bakımından Türkçede Bayram, **I. Uluslar Arası Geleneksel Bayramlar, Törenler Sempozyumu**, Kırım Pedagoji ve Mühendislik Üniversitesi(3-8 Ağustos 2003) Ukrayna/Kırım/ **Simferepol**
26. Cumhuriyet ve Dil, **Türkiye Cumhuriyetinin 80. Yılı Bilgi ve Kültür Şöleni**, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, 29 Ekim 2003, Bişkek / Kırgızistan
27. Türkiyedeki Ağız Araştırmaları ve Türkistan'daki Diyalektolojik Meseleler, **Sersen Amanolov cene Kazirki Kazak Filologiyasının Özekti Meseleleri**, (25-26 Kasım 2003) **A. Baytursınulı Atındağı Til Bilim İnstitutu**, Kazakistan/ **Almatı**
28. Çok Dilli Toplumlarda Dil İlişkileri ve İletişim Sorunları, **I. Uluslar arası İpek Yolu Tarih ve İletişim Sempozyumu**, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi,(26-27 Nisan 2004) Kırgızistan/**Bişkek**
29. Kırgızistan'daki Dillerin Edinilme ve Öğrenilme Süreçleri, **Mecdunarodniy Kongress Vostokovedov(ICANAS-XXXVII)**, İnstitut Vostokovedeniya,(17-24 Ağustos 2004) Rusya Federasyonu/ **Moskova**
30. Çağdaş Türk Yazı Dillerinde Ve Türkiye Türkçesi Ağızlarında İkincil Uzun Ünlüler, **II. Kayseri Ve Yöresi Kültür, Sanat Ve Edebiyat Bilgi Şöleni**, Erciyes Üniversitesi,(10-12 Nisan 2006-Kayseri)
31. Oş İlinin Özgön İlçesinde(Kırgızistan) Yaşayan Türkler ve Ağızları, **Büyük Türk Dili Kurultayı Bildirileri**, (Bilkent Üniversitesi, 26-28 Eylül 2006) Ankara 2006, s. 415-424